

> DIVISIE **VERSLAVINGSZORG**

Korsakov Kliniek

Centrum voor cognitieve stoornissen bij alcohol

INFORMATIE VOOR **CLIËNTEN EN FAMILIE** <

> ALGEMENE INFORMATIE

Met deze brochure willen wij u nader kennis laten maken met de mogelijkheden van deskundige hulp binnen de Korsakov Kliniek. Mocht u van die hulp gebruik willen maken, neem dan contact op via de adressen en telefoonnummers op de achterzijde van deze brochure. U kunt ook bellen voor aanvullende informatie of vrijblijvend advies.

Jarenlang overmatig alcoholgebruik met daarbij een slecht en onregelmatig eetpatroon kan leiden tot ernstige cognitieve stoornissen, zoals stoornissen in het geheugen en het denken. Door de giftige stoffen van alcohol en een tekort aan vitamine B1 als gevolg van de slechte voeding, kan het zogenoemde 'syndroom van Korsakov' ontstaan. De Korsakov Kliniek is een gespecialiseerde kliniek voor onderzoek en behandeling van mensen die door alcoholmisbruik cognitieve stoornissen hebben gekregen, waaronder mensen die lijden aan het syndroom van Korsakov. Onze ervaren hulpverleners weten hoe het leven met een dergelijke cliënt eruit ziet en zullen alleen maar begrip tonen. Ook kunnen zij u en uw familie helpen bij het begrijpen en omgaan met deze cognitieve stoornissen en de gevolgen ervan.

Indien u en/of uw familie besluiten tot een intakegesprek bij ons, dan zal samen met alle betrokkenen de situatie worden bekeken. U kunt ook uw hulpverlener zoals huisarts, behandelaar binnen het RIAGG of APZ verzoeken een gesprek met ons aan te vragen. Naar aanleiding van dat gesprek wordt bekeken of opname in de kliniek geschikt voor u is. De bedoeling van een opname is om te onderzoeken of er daadwerkelijk sprake is van cognitieve stoornissen of het syndroom van Korsakov en op welke manier wij u kunnen helpen zo zelfstandig mogelijk te (blijven) functioneren. Het verloop van de behandeling en eventuele doorverwijzing naar andere behandelingen, zal altijd samen met u en eventueel uw belangrijkste naaste(n) worden besproken.

Kenmerken van cognitieve stoornissen en het syndroom van Korsakov

Herkent u uzelf of één van uw familieleden in de volgende profielen:

- Iemand kan hele verhalen over vroeger vertellen, maar kan zich niet meer de verjaardag van zijn/haar dochter van gisteren herinneren.
- Iemand die vaak grapjes of verhalen vertelt, als hij/zij weer iets is vergeten.
- Iemand staat met zijn/haar sportspullen klaar op de dagen dat hij/zij niet sport, maar vergeet de dag van de wedstrijd.

Dan zou het kunnen zijn dat er sprake is van het syndroom van Korsakov.

Het syndroom van Korsakov bestaat uit verschillende ziekteverschijnselen die niet tegelijkertijd of in dezelfde mate bij iedereen voorkomen. Iemand kan geheugen-, inprenting- en oordeelproblemen ervaren, waardoor het lijkt dat hij lijdt aan dementie. Helaas is het aantasten van hersencellen een onomkeerbaar proces. Dat betekent dat genezing niet mogelijk is. Het meest in het oog springende gevolg van de hersenbeschadiging bij personen die lijden aan het syndroom van Korsakov, is het geheugenverlies.

Vooral zaken die kort geleden zijn gebeurd, kunnen ze zich niet meer herinneren. Zaken van oudere datum blijven vaak beter bewaard. De persoon ervaart dat geheugenverlies zelf vaak niet, wat in de dagelijkse omgang tot allerlei misverstanden kan leiden. Zeker wanneer iemand ook nog confabuleert, dat wil zeggen zonder dat hij het in de gaten heeft dingen vertelt die niet kloppen.

Gelukkig ontwikkelen mensen die jarenlang overmatig alcohol gebruiken niet allemaal een Korsakov-syndroom. Wel is er een zeer grote kans dat zij dezelfde stoornissen in een mildere vorm krijgen. Toch kunnen deze stoornissen ervoor zorgen dat zij in het dagelijks functioneren ernstig belemmerd worden.

De Korsakovkliniek

De Korsakov Kliniek kent acht programma's:

- 1) Diagnostiek- en behandeling Cognitieve stoornissen
- 2) Opname-Diagnostiek-Korsakov
- 3) Behandeling Korsakov
- 4) Voortgezette behandeling
Korsakov & Cognitieve stoornissen
- 5) Resocialisatie
- 6) Wonen
- 7) Begeleid Wonen (in de wijk)
- 8) Deeltijdbehandeling

De behandelmogelijkheden 1 t/m 5 zijn behandelstappen, die op elkaar kunnen volgen. We streven ernaar deze behandelstappen binnen twaalf maanden af te ronden.

Samen met u en uw naaste omgeving proberen we een terugkeer in de samenleving zorgvuldig voor te bereiden. Mocht u als cliënt nog niet of slechts gedeeltelijk klaar zijn voor de maatschappij, dan zijn er mogelijkheden voor volledige of gedeeltelijke ondersteuning.

De behandelingen 5 t/m 8 zijn mogelijkheden die worden geboden vanuit of in samenwerking met de Korsakov Kliniek. In overleg wordt bekeken welke van deze mogelijkheden bij de cliënt aansluiten.

1) Diagnostiek- en behandeling Cognitieve stoornissen

Dit programma vindt plaats binnen unit A van de kliniek, met zonodig een gesloten deurbeleid. In de eerste zes weken van opname verrichten we onderzoek naar de cognitieve vermogens en naar wat de verdere behandelmogelijkheden zijn. Dit gebeurt aan de hand van een hersenonderzoek, een psychiatrisch, een neuropsychologisch en een lichamelijk onderzoek. Daarnaast vinden dagelijkse observaties plaats door de behandelaars. Op basis van deze onderzoeksgegevens formuleren wij in overleg met u een behandelplan en kan de behandeling een aanvang nemen.

2) Opname-Diagnostiek-Korsakov

Het opname-diagnostiek-programma Korsakov vindt plaats binnen unit B van de Korsakov Kliniek, met zo nodig een gesloten deurbeleid.

In de eerste zes weken van opname onderzoeken we of u lijdt aan het syndroom van Korsakov en wat de verdere behandel-mogelijkheden zijn. Dit gebeurt aan de hand van een hersen-onderzoek, een psychiatrisch, een neuropsychologisch en een lichamelijk onderzoek. Daarnaast vinden dagelijkse observaties plaats door de behandelaars. Op basis van deze onderzoeksge-gevens formuleren wij in overleg met u een behandelplan en kan de behandeling voortgezet worden op unit C.

3) Behandeling Korsakov

Het programma Behandeling Korsakov wordt uitgevoerd op unit C, met zo nodig een gesloten deurbeleid. In het behan-delplan kunnen onder meer de volgende activiteiten worden opgenomen:

- het leren gebruiken van een agenda en andere geheugensteunen
- realiteits-oriëntatietraining
- zelfzorg-activiteiten
- routetraining
- het aanleren van een regelmatige dagindeling
- bezigheids-, arbeids- en bewegingstherapie

Wij proberen zoveel mogelijk de partners en andere familie-leden bij de behandeling te betrekken.

Als u voldoende verbetering qua sociaal en communicatief functioneren laat zien, kan de behandeling op de resocialisatieafdeling beginnen.

4) Voortgezette behandeling Korsakov & Cognitieve stoornissen

Dit behandelprogramma wordt aangeboden aan zowel de personen met het syndroom van Korsakov als aan de cliënten met minder ernstige cognitieve stoornissen. Op deze afdeling wordt u geleerd weer zelfstandig te functioneren en wordt u voorbereid op een leven in de maatschappij.

Het behandelplan kan de volgende onderdelen bevatten:

- bespreken van het thema alcoholverslaving en hoe hiermee om te gaan
- bespreken van het thema geheugenproblemen en hoe ermee om te gaan
- huishoudelijke activiteiten
- beheer van financiën
- zelfstandig reizen
- dagbestedingsmogelijkheden

5) Resocialisatie

Dit programma is gericht op de cliënten die een langere tijd, maar maximaal 3 jaar, nodig hebben om te resocialiseren. In een kleine leefgroep van drie personen in een woonhuis in Venray wordt in een 'natuurlijke setting', in de vorm van specifieke trainingen geleerd om zelfstandig te functioneren.

6) Wonen

Dit programma is gericht op cliënten die permanent aangewezen blijven op volledige begeleiding en verzorging. De afdeling voor woonbegeleiding bestaat uit 17 bedden. Naast een duidelijke dagstructuur is er een ruim aanbod aan activiteitenbegeleiding.

7) Begeleid Wonen (in de wijk)

Dit programma is gericht op cliënten die aangewezen zijn op beperkte begeleiding en verzorging maar niet zelfstandig kunnen wonen. Er zijn 6 plaatsen binnen 2 woningen in de wijk. Het bieden van dagstructuur en activering is hier van belang.

8) Deeltijdbehandeling

De deeltijdbehandeling is gericht op cliënten die wel al in de maatschappij kunnen functioneren, maar nog gedeeltelijke ondersteuning en oefening nodig hebben. De behandeling biedt trainingen en begeleiding hoe om te gaan met de verslaving en de geheugenproblemen.

Nazorg

Na behandeling is het vaak belangrijk dat de cliënt nog enige tijd ondersteuning krijgt. Deze nazorg kan geschieden door verwijzing naar een andere instantie, zoals RIAGG, de ambulante verslavingszorg, beschermende woonvormen of pensiontehuizen. Cliënten die aangewezen blijven op klinische zorg melden wij aan voor terugplaatsing in de regio van herkomst.

Behandelingsklimaat

Als u zich door ons laat behandelen, dan doet u dat vrijwillig, maar niet vrijblijvend. Behandelen is namelijk samenwerken. U heeft recht op een goede behandeling in een veilige omgeving. Daar vertrouwen uw familie en naasten ook op. Om dat te kunnen realiseren en garanderen, hebben wij een aantal huisregels opgesteld waaraan iedereen zich dient te houden. U dus ook. Eén van die huisregels is dat het gebruik van alcohol gedurende de behandelperiode niet is toegestaan. In de eerste week van opname zullen de huisregels aan u worden uitgelegd.

Uw rechten

Klachtenregeling

Onze instelling beschikt over een klachtenregeling voor cliënten en familieleden of wettelijke vertegenwoordigers van cliënten. Tevens beschikt de GGZ Noord- en Midden-Limburg over een patiëntenvertrouwenspersoon. Via uw behandelaar kunt u meer informatie verkrijgen hierover.

Geheimhouding

Het behandelingsplan en alle belangrijke informatie over de behandeling worden in uw medisch dossier opgenomen. Deze informatie is strikt vertrouwelijk en alleen bestemd voor de directe behandelaars. U heeft er recht op het dossier in te zien. Met uw toestemming informeren wij de verwijzer en huisarts regelmatig over de voortgang van de behandeling en het ontslag.

Ook als wij elders informatie inwinnen, doen we dat alleen met uw toestemming. Een en ander gebeurt volgens de richtlijnen in de Wet Bescherming Persoonsgegevens en de Wet op de Geneeskundige Behandelovereenkomst.

Cliëntenraad

De cliëntenraad behartigt de gemeenschappelijke belangen van de cliënten in de divisie en praat als inspraak- en medezeggenschapsorgaan mee over het beleid van de instelling.

Adres: Stationsweg 46
Telefoon: 0478 - 527280

GGZ Noord- en Midden-Limburg

ALGEMENE INFORMATIE

De divisie Verslavingszorg van de GGZ Noord- en Midden-Limburg

Verslavingsproblemen en andere persoonlijke problemen kunnen ingrijpend op elkaar inwerken. Overmatig gebruik van drank, drugs en/of medicijnen, of overmatig gokken kan een allesoverheersende plaats innemen in iemands leven, waardoor gevoelens en vaardigheden in de verdrukking raken. De divisie Verslavingszorg van de GGZ Noord- en Midden-Limburg beschikt over de expertise en ervaring om verschillende vormen van deskundige hulp te bieden.

De divisie Verslavingszorg bestaat uit vier sectoren: Behandeling & Begeleiding (ambulant en (deeltijd-) klinisch), Sociale Verslavingszorg, Justitiële Verslavingszorg en Verslavingspreventie, Korsakov hulpverlening is onderdeel van de sector Behandeling en Begeleiding. De verslavingspreventie wordt verzorgd door de afdeling PIAA van de GGZ Noord- en Midden-Limburg.

Sinds 1 januari 2004 maakt het voormalige CAD Noord- en Midden-Limburg deel uit van de GGZ Noord- en Midden-Limburg.

KORSAKOVKLINIEK

Centrum voor cognitieve stoornissen bij alcohol

Bezoekadres:

Locatie Servaashof
D'n Herk 90, 5803 DN Venray
tel. (0478) 786 160

Korsakov Wonen:

Locatie Servaashof
D'n Herk 69, 5803 DM Venray
tel. (0478) 786 070

Algemene informatie:

tel. (0478) 786 178
korsakovkliniek@ggznm.nl

Postadres:

GGZ Noord- en Midden-Limburg
t.a.v. Korsakov Kliniek
Postbus 5, 5800 AA Venray

www.ggznm.nl